

Bir Grup Üniversite Öğrencisinin Anoreksik Yeme Tutumları ile Aile Yapısı Arasındaki İlişki

Diğdem Müge Siyez*, Aslı Uz Baş**

* Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık AD Öğretim Görevlisi

** Dr. Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık AD Öğretim Görevlisi

Tel (iş): +90 (232) 420 4882 / 1612

Tel (ev): +90 (232) 244 37 30

GSM: 0 532 687 31 88

E-posta: didem.siyez@deu.edu.tr

ÖZET

Amaç: Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin yeme tutumları ile aile yapısı ve sosyo-demografik değişkenler arasındaki ilişkilerin araştırılması amaçlanmıştır.

Yöntem: Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi'nin değişik bölümlerinde okuyan 202 öğrenci (131 kız ve 71 erkek) araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Kişisel Bilgi Formu", "Yeme Tutumu Testi" ve "Aile Yapısını Değerlendirme Aracı" kullanılmıştır. Yeme tutumları ile aile yapısı arasında bir ilişki olup olmadığını incelemek için korelasyon analizi, değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için ise "t" testi, tek yönlü varyans analizi ve Scheffe testi kullanılmıştır.

Bulgular: Elde edilen bulgularda yeme tutumları ile aile yapısı arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Sosyo-demografik değişkenler açısından yeme tutumlarının, cinsiyet, yaş ve vücut kitle indeksi göre farklılaşırken; yaşanan yer, gelir düzeyi, harçlık miktarı, ebeveynlerin alkol kullanması, düzenli olarak spor yapma değişkenlerine göre yeme tutumları açısından anlamlı bir farklılık bulunmadığı belirlenmiştir.

Sonuç: Yeme tutumları ile ailenin işlevselliği arasında bir ilişki olmadığı anlaşılmıştır. Ancak konuyla ilgili boylamsal çalışmalara ihtiyaç olduğu düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: yeme tutumu, aile yapısı, üniversite öğrencileri

ABSTRACT

Relationship Between Anorexic Eating Attitudes And Family Structure Among University Students.

Objective: The main purpose of the present study was to examine the relationship between eating attitudes and family structure among university students. The other aim of the study was to determine whether the eating attitudes of young people were differed according to some socio-demographic variables.

Method: The sample consists of 202 students (71 boys and 131 girls) from various departments of the faculty of education at Buca in Dokuz Eylul University. The data were collected using a "Personality Information Form", "Eating Attitudes Test (EAT-40)" and "Family Assessment Device". Pearson correlation was used to analyze relationship between eating attitudes and family structure; t-test, one-way ANOVA and Scheffe test was used to analyze data regarding the sample.

Findings: The findings have shown that there is not a significant relationship between anorexic eating attitudes and family structure among university students. Anorexic eating attitudes of the young people were differed according to some variables which included age, sex and body mass index. However some of the variables such as living, make sports, parents' drinking alcohol, socio-economic level, and pocket-money had no any effect on anorexic eating attitudes. Using the EAT 40 cut off score of 30, %78 of girls were classified as having abnormal eating attitudes and behaviors.

Discussion and Conclusion: It is found that the prevalence of abnormal eating attitudes in Turkish sample was more frequent than western countries. For this reason, it is important to develop and implement prevention studies for especially female young people. Although there is not any significant relationship between anorexic eating attitudes and family structure and some variables, it is concluded that both longitudinal investigations and research which aim to clarify factors lead to eating disorders is needed.

Keywords: anorexic eating attitudes, family structure, university students

GİRİŞ

Psikiyatrik bozukluklar arasında ölüm oranı yüksek olan rahatsızlıklardan birisi yeme bozukluklarıdır (Brotman ve Herzog 1990). Yeme bozuklukları çok sayıda fiziksel semptomun ortaya çıkmasına neden olabilen, iyileşme oranı düşük ve tekrarlama riski yüksek bir rahatsızlık grubudur (Lindberg ve Hjern 2003). DSM-IV'e göre yeme bozuklukları, anoreksiya nervoza, bulimiya nervoza, başka türlü adlandırılmayan yeme bozukluklarını içermektedir. Anoreksiya nervoza yaş ve boy uzunluğu için olağan sayılan ya da bunu üzerinde bir vücut ağırlığına sâhip olmayı kabûl etmeme, kilo almaktan aşırı korkma, vücut imgesinde bozukluk ve kızlarda menstrüasyonun kesilmesi semptomlarını içermektedir. Bulimiya nervoza ise tekrarlayan epizodlar hâlinde aşırı yemek yeme ve ardından da kusma, laksatif ve diüretiklerin kullanımı veya aşırı derece de egzersiz yapma gibi bunu kompense edici davranışlarla karakterizedir. Yeme bozuklukları içerisinde tehlikelisi ise anoreksiya nervozadır.

Brotman ve Herzog (1990) yeme bozukluğu olan kişilerin yaklaşık %90'ını kadınların oluşturduğunu belirtmektedir. Uzun dönemli boylamsal çalışmalar da anoreksiya nervozanın görülme sıklığı ile ilgili en önemli artışın 15-24 yaşlar arasındaki kızlarda meydana geldiği göstermektedir (Hoek ve Hoeken 2003).

Anoreksiya nervozanın nedenleri incelendiğinde ise son yıllarda yapılan çalışmalar, anoreksiyanın etiyolojisiinde tek bir nedenden çok birden çok etmenin rol oynadığını ortaya koymaktadır (Jimerson ve ark. 2002). Yeme tutumlarında rol oynayan değişkenler arasında âile dinamikleri (Waller ve ark. 1990, Fonseca ve ark. 2002, Lattimore ve ark. 2000, Crowther ve ark. 2002, Tozzi ve ark. 2003), sosyo-kültürel normlar (Ricciardelli ve McCabe 2003), cinsel travma (Fonseca ve ark. 2002), biyolojik ve genetik faktörler yer almaktadır.

Âile yapıları itibarıyla hareket özgürlüğünün verilmesinin ve âile işleyişi açısından yeterli doyumun alınmadığı ilişkilerin varlığının, kişiyi bu bozuklukları göstermeye eğilimli hâle getirebileceği belirtilmektedir. Yeme bozukluğu olan çocukların, âilelerini daha az empatik, daha az destekleyici ve daha sorunlu olarak buldukları gözlemlenmiştir. Ayrıca bu âilelerin çocuklarından başarı beklentisinin yeme bozukluğu olmayan çocukların âilelerine göre daha fazla olduğu bulunmuştur (Lattimore ve ark. 2000, Tozzi ve ark. 2003). Aynı zamanda yeme bozukluğu olan çocuk ve ergenlerin âilelerinde âile içi problem ve tartışmalara, depresyon, anksiyete, alkolizm ve diğer psikiyatrik bozukluklarla şişmanlık veya herhangi bir yeme bozukluğuna daha çok rastlanmaktadır (Tozzi ve ark. 2003). Ancak, literatürde âilenin işlevselliğinin yeme tutumları ve davranışları üzerindeki et-

kisi açık bir şekilde belirtilmemekle birlikte âiledeki yeme tutumlarının, âilenin bireye zayıflaması için baskı yapmasının yeme tutumlarını olumsuz yönde etkilediğinden bahsedilmektedir (Young ve ark. 2004).

Bu araştırmanın amacı üniversite öğrencilerinin yeme tutumlarını değerlendirilmesi ve bu duruma eşlik eden sosyodemografik özellikler ve âilenin işlevselliği arasındaki ilişkinin araştırılmasıdır.

YÖNTEM

Betimsel nitelikte olan bu araştırmanın örneklemini, Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi'nde Türkçe öğretmenliği, Müzik öğretmenliği, Resim öğretmenliği ve Sınıf öğretmenliği bölümlerinin son sınıflarında okuyan 131'i kız 71'i erkek olmak üzere toplam 202 öğrenci oluşturmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada veri toplama aracı olarak Yeme Tutumu Testi (Savaşır ve Işık, 1989), Âile Yapısını Değerlendirme Aracı (Gülerce, 1996) ve araştırmacılar tarafından geliştirilen kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Yeme Tutumu Testi (YTT): Garfinkel ve Garfinkel (1979) tarafından anoreksiya nervoza belirtilerini ölçmek amacıyla kendini değerlendirme ölçeği olarak geliştirilmiş ve Savaşır ve Erol tarafından (1989) Türkçe uyarlaması yapılmıştır. YTT, 40 maddeden oluşan, altı noktalı çoktan seçmeli likert tipi bir ölçektir ve ölçeğin kesim puanı 30 olarak saptanmıştır. Savaşır ve Erol (1989) tarafından yapılan güvenirlik analizi sonucu ölçeğin Cronbach alpha güvenirlik katsayısı .70 olarak bulunmuştur.

Âile Yapısını Değerlendirme Aracı (AYDA): Gülerce (1996) tarafından âile içerisindeki iletişim, birlik, yönetim, yetkinlik ve duygusal bağlamı ölçmek amacıyla geliştirilmiş, 36 maddeden oluşan, yanıtları "tıpkı bizimki gibi"den "bizimkinin tam tersi" ucuna giden 10 basamaklı derecelendirmesi olan bir ölçektir. Yapılan güvenirlik analizi sonucunda ölçeğin Cronbach alpha güvenirlik katsayısı .70 olarak bulunmuştur.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmacılar tarafından geliştirilmiş olan bilgi formunda cinsiyet, boy, kilo, yaşanan yer, âilenin sosyoekonomik düzeyi, harçlık miktarının yeterli olup olmaması, profesyonel olarak bir spor dalıyla uğraşma, âilede ruhsal rahatsızlık ve âile üyeleri arasında alkol kullanımının olup olmadığı ile ilgili sorulara yer verilmiştir. Ayrıca bilgi formunda yer alan boy ve kilo değerlerine göre her bir öğrencinin kilosunun boyunun karesine bölünmesiyle elde edilen Vücut Kütle İndeksi hesaplanmıştır. Elde edilen sonuçlarda Dünya Sağlık Örgütü'nün sınıflandırmasına göre değerlendirilmiştir.

Verilerin Çözümlemesi

Verilerin çözümlemesinde SPSS 10.0 paket programından yararlanılmıştır. Ölçekler arasında bir ilişki olup olmadığını incelemek için korelasyon analizi, değişkenler arasında anlamlı farklılık olup olmadığını belirlemek için ise “t” testi, tek yönlü varyans analizi, çoklu varyans analizi kullanılmıştır.

BULGULAR

Bu bölümde örneklem grubunun özelliklerinden bahsedilerek ardından öğrencilerinin yeme tutumları ile aile yapıları arasındaki ilişki incelenmiştir. Son olarak da yeme tutumlarının kişisel bilgi formunda yer alan bağımsız değişkenlere göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığı araştırılmıştır.

I. Örneklem Grubunun Özellikleri

Araştırmaya katılan 202 öğrencinin %35.1 (n=71) erkek, %64.9'u (n=131) kızdır. Örneklem grubunun yaş aralığı 20-27 arasında olup, yaş ortalaması 22.21'dir. Öğrencilerin %44.1'i (n=89) arkadaşlarıyla birlikte, %26.2'si (n=53) ailesinin yanında, %22.8'i (n=46) yurtda yaşamaktadır. Öğrencilerin %57.4'ü (n=116) ailesinin gelir düzeyinin “orta” olduğunu, %27.7'si (n=56) gelir düzeyinin “yüksek” olduğunu, %14.9'u (n=30) ise gelir düzeylerinin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmaya katılan gençlerin %15.9'u ise ailelerinde ruhsal rahatsızlık nedeniyle psikolojik yardım alan bir birey olduğunu ifade etmişlerdir. Düzenli spor yapanların oranı ise %6.9'dur.

Yeme tutumları açısından bakıldığında ise %2'sinin (n=4) düzenli olarak rejim yaptıklarını, %6.9'unun (n=14) nâdiren laksatif kullandıkları, %7.4'ünün (n=15) sürekli zayıf olmayı düşündükleri, sâdece 1 öğrencinin

yemeklerden sonra kustuğu, %3'ünün (n=6) yemeklerden sonra suçluluk duygusu hissettiği belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin Vücut Kitle indekslerinin Dünya Sağlık Örgütü kriterlerine göre değerlendirilmesi sonucu %19.8'inin zayıf olduğu tesbit edilmiştir.

II. Yeme Tutumları ile Aile Yapısı Arasındaki İlişkinin Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin Yeme Tutumu Testi'nden aldıkları puanlar ile AYDA'nın alt ölçeklerinden ve AYDA'dan aldıkları toplam puanlar arasındaki ilişkiyi gösteren korelasyon değerleri Tablo 1'de yer almaktadır.

Tablo 1'de de görüldüğü gibi, YTT toplam puanları ile AYDA toplam puan ve AYDA'nın alt ölçekleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır ($p>.05$).

III. Üniversite Öğrencilerinin Yeme Tutumlarının Sosyo-demografik Değişkenler Açısından Değerlendirilmesine İlişkin Bulgular

Araştırma kapsamında üniversite öğrencilerinin yeme tutumları ile ilişkili olarak ele alınan değişkenler, cinsiyet, yaş, yaşadıkları yer, aldıkları harçlık miktarı, spor ile uğraşp uğraşmamaları, aile bireylerinin ruhsal durumları, vücut kitle indeksleri, ailelerinin ekonomik düzeyi ve ebeveynlerinin alkol kullanıp kullanmadığıdır. Sosyo-demografik değişkenlerle yeme tutumları arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını sınamak amacıyla t testi, tek yönlü varyans analizi ve değişkenler arasındaki farklılığın anlamlı olduğu durumlarda farklılığın hangi gruplardan kaynaklandığını anlayabilmek için Scheffe testi kullanılmıştır. t testi sonucuna ilişkin bulgular Tablo 2'de tek yönlü varyans analizine ilişkin bulgular Tablo 3'de yer almaktadır.

Tablo 1: Yeme Tutumu Testi Toplam Puanı ile Aile Yapısını Değerlendirme Ölçeğinin Alt boyutları Arasındaki Korelasyon Değerleri

	YTT Toplam Puan	AYDA İletişim AB	AYDA Birlik AB	AYDA Yönetim AB	AYDA Yetkinlik AB	AYDA Duygusal Bağlam AB	AYDA Toplam Puan
YTT Toplam Puan	1,000						
AYDA İletişim AB	,055	1,000					
AYDA Birlik AB	-,009	,262***	1,000				
AYDA Yönetim AB	,043	,571***	,192***	1,000			
AYDA Yetkinlik AB	-,087	,509***	,222***	,541***	1,000		
AYDA Duygusal Bağlam AB	-,054	,597***	,319***	,524***	,602***	1,000	
AYDA Toplam Puan	,003	,852***	,506***	,778***	,730***	,807***	1,000

* $p<.05$

** $p<.01$

*** $p<.001$

Tablo 2: Cinsiyet ve Vücut Kütle İndeksi, Spor Yapma, Ruhsal Durum, Ebeveynin Alkol Kullanıp Kullanmaması Değişkenlerine âit Standart Sapma ve Ortalamalar Arasındaki Farklara İlişkin t Değerleri

Değişkenler	Gruplar	n	x	s	t
Cinsiyet	Kız	131	1.79	.40	5.95***
	Erkek	71	1.40	.49	
Vücut Kütle İndeksi	Zayıf	40	1.82	.38	2.50***
	Normâl Kilo	162	1.61	.48	
	Spor	14	1.71	.46	
	Yapmayanlar	186	1.65	.47	
Ruhsal Rahatsızlık	Var	32	1.75	.43	1.15
	Yok	169	1.64	.47	
Ebeveynin Alkol Kullanımı	Evet	25	1.68	.47	.20
	Hayır	176	1.65	.47	

* P<.05

**P<.01

***P<.001

Tablo 2’de de görüldüğü gibi cinsiyet ve vücut kütle indeksi değişkenine göre YTT’den alınan puan ortalamalarının farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Kızların YTT’ye ilişkin puanları daha yüksektir ($t=5.95$, $p<.001$). Zayıf olan öğrencilerin de YTT’ye ilişkin puanlarının anlamlı düzeyde yüksek olduğu görülmektedir ($t=2.50$, $p<.001$). Ancak diğer değişkenler bakımından öğrencilerin puanlarının ortalamaları arasında anlamlı düzeyde fark bulunmamıştır.

Tablo 3’de de görüldüğü gibi yaş değişkenine göre yeme tutumu testinden (testin değerlendirilmesinde 30 puan kesim noktası olarak kabul edilmiştir) alınan puan ortalamalarının farklılık gösterdiği belirlenmiştir. Yapılan Scheffe testine göre örneklem yaşları arttıkça YTT’ye ilişkin puan ortalamaları azalmaktadır [$F(2,202)= 5.98$, $p<.001$]. Ancak, diğer değişkenlerle YTT’den alınan puan ortalamaları arasında anlamlı düzeyde fark bulunmamıştır.

Tablo 3: Yaş, Ailenin Gelir Düzeyi, Alınan Harçlık Miktarı, Yaşanılan Yer Değişkenlerine Göre Yeme Tutumu Testi Ortalama, Standart Sapma ve F Değeri.

Değişkenler	Gruplar	n	x	s	F
Yaş	21 yaş ve altı	44	1.77	.42	5.98***
	22	104	1.71	.45	
	23	34	1.55	.50	
	24 yaş ve üzeri	20	1.30	.47	
Yaşanılan yer	1	53	1.71	.45	1.15
	2	4	1.75	.50	
	3	89	1.58	.49	
	4	10	1.60	.51	
	5	46	1.73	.44	
Ailenin gelir düzeyi	Çok İyi	11	1.54	.52	.95
	İyi	45	1.73	.44	
	Orta	116	1.66	.47	
	Ortanın Altı	30	1.56	.50	
Harçlık Miktarı	Çok Yetersiz	20	1.60	.50	.98
	Biraz yeterli	122	1.70	.45	
	Yeterli	48	1.58	.49	
	Çok yeterli	12	1.65	.51	

* P<.05

**P<.01

***P<.001

TARTIŞMA

Üniversite öğrencilerinin yeme tutumları ile aile yapıları arasındaki ilişkinin araştırıldığı bu çalışmada elde edilen bulgular, aile yapısı ile yeme tutumları arasında bir ilişki olmadığını göstermektedir. Elde edilen bulgular bazı araştırma bulguları ile de desteklenmektedir (Kagan ve Squires 1985, Yazıcı ve ark. 2000, Young ve ark. 2001, Toprak ve Yazıcı 2002). Ancak Tozzi ve arkadaşları (2003) tarafından anoreksik hastalarla yaptıkları çalışmada anoreksik hastaların 1/3'ünden fazlası yeme bozukluklarının gelişmesinde en önemli faktör olarak bozuk aile yapıları olduğunu belirtmişlerdir. Araştırmamızdaki örneklem grubunun yeme bozukluğu tanısı konmamış öğrencilerden oluşması nedeniyle bahsedilen araştırma ile arasında farklılıklar bulunmaktadır. Ancak, aile yapısı ile yeme tutumları arasındaki ilişkiyi değerlendirebilmek için daha geniş örneklem gruplarıyla çalışmalar yapılmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Çalışmada belirlenen değişkenlerle yeme tutumu testinden kesim puanı üzerinde alanlar ve almayanlar karşılaştırıldığında, cinsiyete göre anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Kız öğrenciler erkek öğrencilere göre yeme tutumu testinden daha yüksek puanlar almışlardır. Elde edilen bu bulgu literatürle tutarlık göstermektedir (Smead ve Richert 1990, Collins 1991, Turnbull ve ark. 1996, Wood ve ark. 1996, Lindberg ve Hjern 2003, Zaimin ve ark. 2004). Araştırmaya katılan kızların %21'i yeme tutumu testinden kesim noktası üzerinde puan alırken İzmir ve arkadaşlarının (1994) yapmış olduğu bir araştırmada bu oranın %9.9 olduğu belirtilmektedir. Araştırmanın yapılmış olduğu yıllar dikkate alındığında, zaman içerisinde bir artış olmuş olabileceği düşünülmektedir. Ayrıca yeme tutumu testinden kızlar erkeklerle göre iki kat daha fazla yüksek puan almışlardır. Nelson ve Honore (1999) tarafından yapılan araştırmada da benzer oranlar elde edilmiştir.

Çalışmada ele alınan ve yeme tutumları ile arasında anlamlı bir farklılık olan diğer bir değişken yaştır. Araştırmada yaş arttıkça yeme tutumu testinden alınan puan ortalamalarının azaldığı belirlenmiştir. Calam ve arkadaşları (1989) tarafından yapılan araştırmada da yaş ile yeme tutumları arasında anlamlı bir ilişki olduğu görülmektedir.

Yeme tutumları ile arasında anlamlı bir farklılık bulunan son değişken ise vücut kütle indeksidir. Yeme tutumu testinden yüksek puan alanların normalden zayıf oldukları görülmektedir. Söz konusu bu bulgu Robin ve arkadaşlarının (1998) anoreksiklerin değerlendirilmesinde vücut kütle indeksinin de dikkate alınması gerektiğini belirten bilgiyi destekler niteliktedir.

Bu araştırmada yaşanan yer, gelir düzeyi, harçlık miktarı, ebeveynlerin alkol kullanması, spor yapma değişkenlerine göre yeme tutumları açısından anlamlı bir farklılık bulunmamakla özellikle profesyonel olarak bir sporla uğraşmanın önemli bir risk faktörü olduğu bilinmektedir (Anafarta, 2000). Araştırmamızda düzenli olarak spor yapanların sayısının çok az olmasının bu farklılığın nedeni olduğu düşünülmektedir.

Çalışmamızda da sosyo-ekonomik düzeyle yeme tutumu arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. İzmir, Erman ve Canat (1994) tarafından yapılan çalışmada ise üst gelir düzeyini örneklediği düşünülen grupta alınan yeme tutumu testi sonuçlarının, diğer gruplardan istatistiksel olarak anlamlı düzeyde düşük olduğunu belirtmektedir. Diğer bir yandan da McClelland ve Crisp, (2001) anoreksiya nervozanın üst sosyo-ekonomik düzeyde alt ve orta sosyo-ekonomik düzeylere göre daha yaygın olduğunu ifade etmektedir. Sonuç olarak literatürde de yeme bozukluğunun yüksek veya düşük sosyo-ekonomik düzeyle ilgili olabileceği öne sürülmüşse de, bu konu kesinlik kazanmış değildir (Rastam ve Gilberg 1991, Roijen 1992, Demir ve ark. 1998).

Öğrencinin harçlık miktarı ile yeme tutumu arasında anlamlı bir farklılık bulunmamakla birlikte Demir ve arkadaşları (1998) yaptıkları çalışmada yeme bozukluğu tanısı almış olgu grubunun haftalık harçlık miktarlarının daha fazla olduğunu bulmuşlardır. Fakat Altuğ ve arkadaşlarının (2000) Türkiye'deki üniversite öğrencilerinde yaptıkları çalışma sonucuna göre sosyo-ekonomik düzeyle yeme tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır.

SONUÇ

Çalışmamızın sonucunda yeme bozukluklarının kızlarda daha fazla olduğu, yaşla birlikte yeme tutumlarının değişiklik gösterdiği, vücut kitle indeksi ile yeme tutumları arasında ters orantılı bir ilişki olduğu görülmüş ve anoreksiya nervozanın oldukça seyrek görüldüğü sonucuna varılmıştır. Araştırma da dikkati çeken bir bulgu âilenin işlevselliği ile yeme tutumları arasında anlamlı bir ilişki bulunmamasına rağmen yurt dışında yapılan bazı çalışmalar âilenin işlevsel olmamasını bir risk faktörü olarak ele almaktadır. Bu nedenle konuyla ilgili hem boylamsal çalışmaların hem de daha geniş örneklem grupları üzerinde daha fazla sayıda değişken ile araştırmalar yapılmasının faydalı olabileceği düşünülmektedir.

Araştırmamızda elde edilen bulguların nedensel sonuçlar olmaktan çok ilişkisel sonuçlar olması ve araştırmada kendini değerlendirme araçları kullanılmış olması çalışmamızın sınırlılıkları arasında yer almaktadır.

KAYNAKLAR

- Altuğ A, Elal G, Slade P, Tekcan A (2000) The eating attitudes (EAT) in Turkish university students: relationship with sociodemographic, social and individual variables. *Eat Weight Dis*; 5; 152-160.
- Amerikan Psikiyatri Birliği (1994) Tanı Ölçütleri Tedavi El Kitabı, (DSM-IV), Hekimler Yayın Birliği.
- Anafarta M (2000) Pathological eating attitudes and their predictors among Turkish adolescents: dancers vs. non-Dancers. *Ortadoğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*.
- Brotman AV, Herzog DB (1990) Eating Disorders. Manual of Clinical Problems in Psychiatry. Hyman SE, Jenike MA, editors. Boston/Toronto/London: Little, Brown and Company.
- Bonne O, Lahat S, Kfir R, Berry E, Kaztz M, Backer E (2003) Parent-daughters discrepancies in perception of family function in bulimia nervosa. *Psychiatry*; 66; 244-254.
- Calam R, Waller G, Slade P, Newton T (1989) Eating disorders and perceived relationships with parents. *Int J Eating Dis*; 9: 479-485.
- Collins ME (1991) Body figure perceptions and preferences among preadolescent children. *International J Eat Dis*; 10; 199-208.
- Crowther JH, Kichler JC, Sherwood NE, Kuhnert ME (2002) The role of familial factors in bulimia nervosa. *Eat Dis*; 10; 141-151.
- Demir T, Eralp-Demir, Kayaalp ML ve ark. (1998) Yeme bozukluğu olan ergenlerin sosyo-demografik, ailesel ve kişisel özellikleri. *Türk Psikiyatri Dergisi*; 9; 257-264.
- Erol A, Yazıcı F, Erol S, Kaptanoğlu C (2000) Anoreksiya nervozada belirtili şiddetini yordayıcı olarak aile işlevselliği ve benlik saygısı. *Türk Psikiyatri Dergisi*; 11: 17-22.
- Erol A, Toprak G, Yazıcı F (2002) Üniversite öğrencisi kadınlarda yeme bozukluğu ve genel psikolojik belirtileri yordayan etkenler. *Türk Psikiyatri Dergisi*; 13: 48-57.
- Fonseca H, Ireland M, Resnick MD (2002) "Familial correlates of extreme weight control behaviors among adolescents". *Int J Eat Dis*; 32: 441-448.
- Gual P, Gaspar P, Martinez-Gonzales MA, Lahortiga F, Irala-Estevéz J, Cervera-Enguix S (2002) Self-esteem, personality, and eating disorders: baseline assessment of prospective population-based cohort. *Int J Eat Dis*; 31, 261-273.
- Gülerce A (1996). Türkiye'de Ailelerin Psikolojik Örüntüleri. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.
- Hoek WH, Hoeken D (2003) Review of the prevalence and incidence of eating disorders. *Int J Eating Dis*; 34; 383-396.
- Jimerson SR, Pavelski R, Orlist M (2002) Helping Children With Eating Disorders: Quessential Research on Etiology, Prevention, Assessment, and Treatment. Sandoval J, editor. Handbook of Crisis Counseling, Intervention, and Prevention in the Schools, Second Edition. Mahwah, New Jersey London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.
- İzmir M, Erman H, Canat S (1994) Ankara'da üç değişik okulda uygulanan yeme tutumu testi sonuçlarının değerlendirilmesi. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi*; 1; 70-74.
- Kagan, DM, Squires RL (1985) Family cohesion, family adaptability, and eating behaviors among college students. *Int J Eating Dis*; 4: 267-279.
- Korkut F (2004) Okul Temelli Önleyici Rehberlik ve Psikolojik Danışma. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Lattimore PJ, Wagner H, Gowers S (2000) Conflict Avoidance in Anorexia Nervosa: An Observational Study of Mothers and Daughters. *European Eating Disorders Review*; 8.
- Lindberg L, Hjern A (2003) Risk factors for anorexia nervosa: a national cohort Study. *J Eating Dis*; 34: 397-408.
- McClelland L, Crisp A (2001) Anorexia nervosa and social class. *Int J Eating Dis*; 29: 150-156.
- Nelson WL, Honore M (1999) Anorexic eating attitudes and behaviors of male and female college students. *Adolescence*; 34; 621-633.
- Ricciardelli LA, McCabe MP (2003) Sociocultural and Individual Influences on Muscle Gain and Weight Loss Strategies among Adolescent Boys and Girls. *Psychology in the Schools*; 40(2).
- Robin AL, Gilroy M, Dennis AB, (1998) Treatment of Eating Disorders in Children and Adolescents. *Clinical Psychology Review* 18(4). USA: Elsevier Science Ltd.
- Savaşır I Erol N (1989) Yeme tutumu testi: Anoreksiya nervoza belirtileri indeksi. *Psikoloji Dergisi*; 7: 19-24.
- Smead VS, Richert AJ (1990) Eating attitudes test factors in an unselected undergraduate population. *Int J Eating Dis*; 9: 211-215.
- Tozzi F, Sullivan PF, Fear JL, et al (2003) Causes and recovery in anorexia nervosa: the patients' perspective. *Int J Eat Dis*; 34: 143-154.
- Turnbull S, Ward A, Treasure J, Jick H, Derby L (1996) The demand for eating disorder care: an epidemiological study using the general practice research database. *Brit J Psychiatry*; 169: 705-712.
- Waller G, Slade P, Calam R (1990) Who knows best? Family interaction and eating disorders. *Brit J Psychiatry*; 156: 546-550.
- Wood KC, Becker JA, Thompson JK (1996) Body image dissatisfaction in preadolescent children. *J Applied Development Psychol*; 17: 85-100.
- Young EA, McFatter R, Clopton JR (2001) Family functioning, peer influence, and media influence as predictors of bulimic behavior. *Eating Behaviors*; 2: 323-337.
- Young EA, Clopton JR, Bleckley MK (2004) Perfectionism, low-self-esteem, and family factors as predictors of bulimic behavior. *Eating Behaviors*; 5: 273-283.
- Zaimin W, Nuala MB, Justin AK, Andrew P (2004) Influences of ethnicity and socioeconomic status on the body dissatisfaction and eating behaviour of Australian children and adolescents. *Eating Behaviors*;